

INFORMACE Z ČESKÝCH ČASOPISŮ

Č. 4/2016

Výběrová rešerše z Pedagogické bibliografické databáze.

Plné texty článků lze objednat v elektronické podobě prostřednictvím elektronické

pedagogické knihovny (e-PK) <http://www.epk.cz/> nebo v papírové podobě e-mailem na adrese studovna@npmk.cz

1.

Co nabídnout budoucím školákům? / Václav Mertin ; [Redaktor] Marie Těthalová – cze

In: Informatorium 3-8 : časopis pro výchovu dětí od 3-8 let v mateřských školách a školních družinách -- ISSN 1210-7506 -- Roč. 23, č. 3 (2016), s. 12-14.

Pokračování v rozhovoru s psychologem Václavem Mertinem z minulého čísla časopisu, tentokrát o schopnostech a dovednostech, které je potřeba rozvíjet u budoucích školáků. Nutnost posilovat schopnost i dovednost koncentrace již v mateřské škole. Schopnost učit se číst a psát může být rozvíjena i v předškolním věku, jen nesmíme přeskakovat určité etapy vývoje, kterými dítě prochází. Sociální nezávislost - samostatnost by měla být rozvíjena v trvale bezpečném a přátelském prostředí. Řečové schopnosti je výhodné dovést k maximu dovedností v této oblasti. Jaký cíl má odklad školní docházky a přípravná třída. Co přinese povinná školka.

předškolní dítě ; dovednost ; schopnost ; koncentrace ; čtení ; psaní ; řečová dovednost ; sociální chování ; samostatnost ; odklad ; povinná školní docházka ; přípravný ročník ; pedopsychologie ; rozvíjení schopností

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450134>

2.

Domácí vzdělávání na druhém stupni může mít řadu rizik / Olga Šedivá – cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 24, č. 8 (2016), s. 3.

Názory učitelů a ředitelů základních škol na zavedení možnosti domácího vzdělávání na druhém stupni základní školy, které je přes výhrady ministryně školství stále součástí návrhu novely školského zákona a má podporu v Poslanecké sněmovně. Upozornění na problémy a rizika domácího vzdělávání: nepočítá se v něm např. s výchovnými předměty, ani učitelé, kteří nemají na příslušný předmět aprobaci, by jej neměli vyučovat, rodiče nemají ani pedagogické vzdělání aj. Někteří si naopak myslí, že domácí vzdělávání na tomto stupni by mohlo být vhodné pro některé skupiny dětí, např. se zdravotními problémy nebo dětí z alternativně smýšlejících rodin.

domácí vzdělávání ; druhý stupeň ; základní škola ; alternativa ; názor ; učitel ; ředitel školy ; návrh zákona ; školský zákon

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450098>

3.

Drama v hudební výchově na střední škole / Miroslav Gažák -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy: 33

In: Tvořivá dramatika -- ISSN 1211-8001 -- Roč. 26, č. 3 (2015), s. 33-46.

Představení a využití metody a techniky dramatické výchovy v předmětu hudební výchova, lekce o životě a díle ruského skladatele Modesta Petroviče Musorgského. Příprava učiva, volba dramatickových metod a technik, konkrétní popis projektu.

hudební výchova ; vyučovací předmět ; vyučovací metoda ; dramatická výchova ; dramaturgie ; projekt ; vzdělávací projekt ; hudba ; biografie ; dílo ; střední škola ; metodika ; Musorgskij, Modest Petrovič ; skladatel

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449855>

4.

Chování dětí nastavuje zrcadlo této společnosti, říká Václav Mertin / Václav Mertin ; [Redaktor] Olga Šedivá -- cze

In: Týdeník školství -- ISSN 1210-8316 -- Roč. 24, č. 9 (2016), s. 3.

Problém šikany a boje s ní z pohledu psychologa. Neúčinnost represivních prostředků (poznámky, snížené známky s chování a dokonce ani vyloučení už

nepůsobí, při současném způsobu financování škol si žák snadno najde jinou školu). Jako nejúčinnější se jeví proaktivní pozitivní přístup zahrnující formální i neformální spolupráci s rodiči a posílení pravomocí učitele a školy nejlépe zakotvených do dohody o vzdělávání uzavřené mezi školou a rodiči. V závěru uvedeno 6 doporučení pro změny v oblasti školské politiky, která by měla vést ke snížení výskytu šikany.

šikanování ; prevence ; zákrok ; represe ; spolupráce ve výchově ; vztah rodiče-škola ; školská politika ; názor ; psycholog

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450192>

5.

Kategoriální normy češtiny pro 12 kategorií = Categorical Norms of the Czech language for 12 Categories / Jan Chromý, Vojtěch Diatka, Olga Džupová -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Studie z aplikované lingvistiky = Studies in applied linguistics -- ISSN 1804-3240 -- Roč. 6, č. 2 (2015), s. 26-51.

Úvod do problematiky kategoriálních norem pro různé jazyky. Tyto normy zachycují, jaké členy daná kategorie zahrnuje a jak se liší dominantnost jednotlivých členů v rámci určité kategorie. Kategoriemi se rozumí soubory entit, k nimž se odkazuje určitý pojem. Lze je používat např. při zkoumání kognitivních procesů, sémantické paměti apod. V příspěvku je po teoretickém a historickém úvodu zabývajícím se vývojem a různými pojetími kategoriálních norem představeno 12 vybraných kategorií češtiny.

lingvistika ; filologie ; sémantika ; norma ; pojem ; slovo ; výzkum ; poznávací proces ; čeština ; kategorie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450227>

6.

Kde je les nejhlubší? : lyricko-matematické pojednání / Jiří Fabián, Přemysl Šedivý -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 4

In: Rozhledy matematicko-fyzikální : časopis pro zájemce o matematiku, fyziku a informatiku -- ISSN 0035-9343 -- Roč. 90, č. 4 (2015), s. 30-35.

Příspěvek obsahuje řešení matematické úlohy pro zadání, kde je nejhlubší les. Řešení úlohy je demonstrováno na konkrétním mnohoúhelníku za pomoci konstrukce enteronu konvexního trojúhelníku, který v jednom případě nemá žádné a v druhém případě má některé dvě rovnoběžné strany. Třetí řešení představují autoři jako alternativní.

matematika ; řešení úloh ; výklad ; učivo ; obsah výuky ; předvádění ; alternativa ; geometrie ; mnohoúhelníky ; trojúhelník

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449935>

7.

Nejpůjčovanější knihy v roce 2014. Část 2 / Vít Richter – cze

In: Biblio Literární noviny : časopis pro čtenářskou veřejnost - o knihách ze všech stran -- Roč. 4 (9), č. 1 (leden) (2016), s. 10-11.

Příspěvek seznamuje čtenáře s aktuálním pořadím první desítky nejpůjčovanějších českých a zahraničních autorů (podle jazyka originálu) podle žánru a s podílem produkce jednotlivých nakladatelů na celkovém objemu půjčovaných knih ve sledovaných veřejných knihovnách v roce 2014. Žebříček od roku 2011 sestavuje Národní knihovna.

knihy ; statistická data ; literatura ; zahraniční literatura ; literární žánr ; tvůrce ; veřejná knihovna ; nakladatelství ; čtení ; čtenářství ; Národní knihovna (Praha, Česko) ; Česká republika ; výpůjčka ; knižní produkce ; knižní titul ; žebříček ; 2014

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449789>

8.

Několik úvah v souvislosti s projektem Mezinárodní srovnávací studie vzdělávání učitelů matematiky / Yanming Wang, Tomáš Zdráhal -- cze --
Obsahuje bibliografické odkazy: 1

In: Učitel matematiky -- ISSN 1210-9037 -- Roč. 24, č. 1 (97) (2015/2016), s. 17-28.

Příspěvek představuje některé úvahy, které souvisejí s výsledky Mezinárodní srovnávací studie vzdělávání učitelů matematiky, studentů bakalářského studijního programu oboru Matematika se zaměřením na vzdělávání žáků

základních škol a mezinárodního šetření znalostí žáků v matematice (zdroj mezinárodní šetření TIMSS, PISA). Cílem úvah bylo vyhodnotit odpovědi na otázku, zda úspěchy žáků v řešení matematických úloh závisejí na úrovni matematických kompetencí jejich učitelů.

projekt ; mezinárodní spolupráce ; vzdělávání učitelů ; matematika ; výzkum ; výsledek výzkumu ; učitel ; žák ; student ; bakalářské studium ; studijní program ; studijní obor ; vzdělávání ; základní škola ; vysoká škola ; úspěch ; komparace ; způsobilost ; TIMSS PISA ; mezinárodní šetření ; srovnávací studie

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449730>

9.

Povinný poslední rok nikoho nespasí : neziskovky pomáhají mateřinkám a dětem mnohem dřív / Jaroslava Štefflová – cze

In: Učitelské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 -- Roč. 118, č. 43-44 (2015), s. 4-6.

Nesouhlas odborníků na předškolní výchovu se zavedením povinného posledního ročníku mateřské školy (novela zákona), argumenty. Práce neziskových organizací s rodinami s dětmi předškolního věku z vyloučených lokalit. Projekty na pomoc těmto dětem, Předškolním vzděláváním k úspěchu a Pojd'te do školy, hlavní cíl - MŠ je pro děti důležitá a prospěšná. Činnost předškolních klubů pro děti ze zanedbaného, sociálně znevýhodněného prostředí ve věku od tří do šesti let, spolupráce s MŠ, zkušenosti z Čelkovic.

mateřská škola ; klub ; předškolní výchova ; předškolní dítě ; povinná školní docházka ; sociálně znevýhodněný ; zanedbané dítě ; rodinné prostředí ; rodiče ; postoj ke škole ; projekt ; výchovné působení ; spolupráce ve výchově ; činnost ; nezisková organizace ; předškolní zařízení ; novela zákona

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450084>

10.

Problematika experimentálního výzkumu buddhistických meditací = Problems of Experimental Research of Buddhist Meditation / Silvie Kotherová - cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Sociální studia -- ISSN 1214-813X -- Roč. 12, č. 4 (2015), s. 73-93.

Meditace jsou trvalým objektem moderního vědeckého výzkumu už od roku 1960. Problematika současného experimentálního výzkumu meditací je úzce spojena s moderním euro-americkým chápáním buddhismu a jeho historickým postavením na Západě. Cílem předložené studie je načrtnout krátkou historii vědeckého výzkumu buddhistických meditací, ale především poukázat na problémy, které tento výzkum provázejí (zidealizovaný obraz buddhismu na Západě jako téměř nenáboženského, racionálního zkoumání lidské mysli). Na pozadí vlastního experimentu se autorka pokusila ukázat způsob, jak těmto problémům čelit, nebo se jich dokonce vyvarovat. Výchozím krokem bylo porozumění zkoumanému fenoménu, jeho následné definování a formulování testovatelné hypotézy.

náboženství ; náboženské chování ; vědecká činnost ; hypotéza ; výzkum ;
výsledek výzkumu ; experiment ; sebepojetí ; sebeuvědomění ; meditace ;
buddhismus

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449946>

11.

Přehled akreditovaných studijních programů a studijních oborů na vysokých školách, fakultách a jiných součástech vysokých škol v ČR pro akademický rok 2016/2017 – cze

In: Učitel'ské noviny : týdeník pro učitele a přátele školy -- ISSN 0139-5718 --
Roč. 118, č. 41-42 (2015), s. 13-139.

Studijní programy a obory otevírané v r. 2016 - 2017.

vysoké školství ; vysoká škola ; univerzita ; fakulta ; studijní program ; studijní
obor ; soupis ; Česká republika ; 2016-2017

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450078>

12.

Spotřeba tabáku a kouření u české mládeže / Jana Spilková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy: 10

In: Geografické rozhledy : výuka a popularizace geografie, ekologická výchova --
ISSN 1210-3004 -- Roč. 24, č. 5 (2014/2015), s. 2-4.

Výsledky studií zaměřených na rizikové chování, kouření české mládeže ve věku 15-16 let. Faktory ovlivňující kouření, vliv prostředí, konzumace alkoholu a užívání marihuany aj. Kouření a volnočasové aktivity. Prevence, role školy. Aplikace do výuky.

zeměpis ; učivo ; kouření ; mládež ; působení ; prevence ; zájmová činnost ; životní styl ; výzkum ; výsledek výzkumu ; Česká republika ; rizikové chování ; věk 15-16

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450012>

13.

Styl a stylistika z historického pohledu = Style and Stylistics from the Historical Point of View / Naděžda Kvítková -- cze -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Český jazyk a literatura -- ISSN 0009-0786 -- Roč. 66, č. 3 (2015/2016), s. 116-126.

Problematika současné stylistiky je dnes zpracována v několika monografiích a v řadě nejrůznějších studií, postrádáme však souborný pohled na stylistiku z historického hlediska. Jde o složitější pohled, protože se jedná o mnohem delší období a také o dobu, z níž máme podstatně méně doložených svědectví. Autorka se zabývá kořeny naší stylistiky, stylovými faktory a jejich proměnami (faktory subjektivní a objektivní), stylovým využitím a stylovou hodnotou jazykových prostředků v textu (princip rafinovanosti v protikladu k principu prostoty), vztahy mezi projevy psanými a mluvenými a intertextualitou.

čeština ; stylistika ; historické hledisko ; dějiny ; text ; práce s textem ; ústní projev ; psaný jazyk ; jazykový rozbor ; lingvistika ; jazykový vývoj ; diachronní lingvistika ; intertextualita

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449922>

14.

Temperament, charakter a poruchy osobnosti / Michal Hajdúk, Anton Heretik, jr., Anton Heretik, sr. -- slo -- Obsahuje bibliografické odkazy

In: Česká a slovenská psychiatrie : časopis České psychiatrické společnosti ČLS JEP a Psychiatrickej spoločnosti SLS -- ISSN 1212-0383 -- Roč. 112, č. 1 (2016), s. 24-30.

Poruchy osobnosti jako teoreticky i diagnosticky komplikovaný problém v rámci klasifikace duševních poruch. Poruchou osobnosti trpí podle odhadů 6 - 9% populace. Na poruchy osobnosti se hledí jako na kvalitativně odlišné klinické syndromy, které je možné odlišit navzájem i od normální osobnosti. Specifické kombinace zvýrazněného temperamentu a charakteru souvisejí s poruchami osobnosti a existují zde dva základní předpoklady: 1. Společným jádrem poruch osobnosti je nezralý charakter, který souvisí s problémem akceptování vlastní zodpovědnosti a nízkou sebeúctou. 2. Specifické formy poruch osobnosti (např. antisociální nebo vyhýbavá) souvisejí s různě vyjádřenými konstelacemi zvýrazněných temperamentových a charakterových vlastností a jejich jedinečných kombinací. Přehledy různých typů poruch osobnosti, jak se projeví v předkládaném průzkumu s výzkumným souborem 192 osob obou pohlaví na Slovensku.

psychiatrie ; osobnost ; handicap ; charakter ; temperament ; duševní nemoc ; působení ; průzkum ; Slovensko ; porucha osobnosti

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/450263>

15.

Za pět minut zvoní : 5 P - Praktická pohotovostní příloha pro pedagogy /
Lenka Pecharová, Roger Rougier, British Council – cze

In: Rodina a škola [cze] -- ISSN 0035-7766 -- Roč. 63, č. 2 (2016), s. 15-18. První část praktické přílohy pro pedagogy obsahuje test logického myšlení, který je určen pro 2.-5. třídu. Úkoly jsou převzaty z knihy Rogera Rougiera Rozvíjíme logické myšlení. British Council se opět zaměřuje na speciální výukové potřeby v jazykových hodinách, tentokrát na výukové postupy a aktivity pro žáky s poruchou autistického spektra. Další část je zaměřena na tipy, jak udělat testování a hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami přesnější a efektivnější. Závěrem úlohy z matematiky pro žáky 2.-5. třídy převzaté z knihy Lenky Pecharové Počítáme s vitaminy.

základní škola ; první stupeň ; matematika ; matematická logika ; test ; myšlení ; porucha učení ; speciální vzdělávací potřeby ; autismus ; autistický jedinec ; handicap ; metodika ; ročník 2-5 ; metodický materiál

ABA012

<http://katalog.npmk.cz/documents/449945>